

vero interrogati, « Quis est homo qui vult vitam? » respondemus nos velle vitam, et si etiam sub ipso percussoris ictu veritatem servabimus in testimonio, mortem contemnimus in mundo, vitam consequimur in caelo.

IV. Hoc de diebus bonis intelligamus. Nam si propter dies praesentis saeculi, qui boni dicuntur, et non sunt, in sepultura cordis per epularum aggeres, in luxuriae ac vinolentiae gurgitibus, in turpissimis ingluvium voluptatibus: si ergo propter istos dies, quasi propter dies bonos, susceperimus praecipuum, ut labia nostra non loquantur dolum; plerumque tales dies cogunt amatores suos loqui dolum, et tales dies negantur eis qui non loquuntur dolum. Quid enim aliud est, loqui dolum, nisi aliud labiis promere, cum aliud claudatur in pectore? Ad hoc maxime adulatorum exarsit negotium; quia pene semper, ne prohibeantur ab opimis mensis apparatusque conviviis, blandiendo non tacent falsum; et ab his prohibentur, si amando Deum dixerint verum. Ergo propter istos dies, quos putant bonos, ut eis exhibeantur, loquuntur dolum; et eis negantur, si non loquuntur dolum. Alii sunt igitur dies boni, de quibus admonemur, ut si eos videre diligimus, cohibeamus a malo linguam, nec dolum loquamur. Non sunt de isto saeculo dies illi: non eos habet caelum quod transiet, sed quod permanebit: non eos novit terra morientium, sed terra viventium. Hos quisquis intellexerit et dilexerit, linguam cohibet a malo: et si eum terror mortis cogat ad malum, labia ejus non loquuntur dolum: et si diebus fallaciter bonis invitetur ad dolum, declinat a malo etiam inter bona, facit bonum etiam inter mala; quaerit pacem, quae non est super terram, et sequitur eam in illo qui fecit caelum et terram.

V. Proinde, fratres, concupiscite vitam, et diligite videre dies bonos ubi nulla nox erit: vitam in qua dies

malus non timeatur; dies bonos, in quibus nunquam vita finiatur. Sed si hanc mercedem diligitis, cavete ne opus, cujus ea merces est, recusetis. Illam enim pacem quaerendo sequimini: quaerite autem manibus vestris nocte coram Deo, et non decipiimini¹. Quid est enim manibus vestris, nisi operibus vestris? Quid est nocte, nisi in tribulatione? Quid est coram Deo, nisi conscientiae puritate? Sic vivendo et hoc amando, habebitis Deum in contemplatione, et in illo vitam sine defectione; dies bonos sine contenebratione, pacem sine dissensione.

SERMO XVII².

De eo quod dicitur in Psalmo (49. 3.) *Deus manifestus veniet, Deus noster, et non silebit.* etc.

I. CANTAVIMUS, fratres, « Deus manifestus veniet, » Deus noster, et non silebit. » Deum Christum Scriptura praedixit venturum ad iudicium vivorum et mortuorum. Quando enim prius venit iudicari, occultus fuit: quando veniet iudicare, manifestus erit. Quam fuerit tunc occultus, hinc intelligite quod ait Apostolus: « Si » enim cognovissent, nunquam Dominum gloriae crucifixissent³. » Tunc autem siluit interrogatus, sicut Evangelium loquitur, et impletur in eo Isaiae prophetia dicentis: « Sicut ovis ad immolandum ductus est, et sicut agnus » coram tondente se fuit sine voce, sic non aperuit os » suum⁴. Veniet ergo manifestus, et non silebit. » Ad

¹ Psal. LXXVI, 3. — ² Alias 28 ex Hom. 5o. — ³ I Cor. II, 8. — ⁴ Isaï. LIII, 7.

hoc dictum est : « Non silebit, » quia siluit iudicatus. Nam quantum attinet ad voces ipsius nobis necessarias, quando siluit? Non siluit per Patriarchas, non siluit per os carnis suæ : et modo si sileret, Scriptura non loqueretur. Lector ascendit, et ipse non silet. Tractator loquitur, si vera loquitur, Christus loquitur. Si sileret Christus, ego vobis ista non dicerem. Nec per os vestrum siluit : nam quando cantabatis, ipse loquebatur. Non silet, opus est ut nos audiamus, sed aure cordis : nam facile est audire auribus carnis. Illis auribus audire debemus, quas quærebat magister ipse, cum diceret : « Qui habet aures audiendi, audiat¹. » Quis enim ante illum, quando ista dicebat, sine auribus carnis stabat? Omnes aures habebant, et pauci habebant : non omnes habebant aures audiendi, hoc est, obediendi.

II. Quam terribiliter locutus est per prophetam Ezechielem, credo adhibuistis aurem, credo audistis quemadmodum dixerit : « Ad domum Israël mittam te, non ad populum altioris linguæ te mittam. Populus autem ille nolent » audire te, quia nolunt audire me². » Quid ostendit, nisi quia ipse Deus per Pro tam loquebatur? Quia vero in ipsis verbis propheticis nos maxime territi sumus, id est, Præpositi quos posuit loqui ad populum suum, prius in illis verbis videmus faciem nostram. Demonstratum est enim nobis, sonante lectore, quasi speculum ubi nos inspiceremus; et inspeximus nos : inspiciate vos. Ecce ego facio, quod ibi audiui. « Si non » discreveris, inquit, justum; si non dixeris peccatori, » Morte morieris, et ostenderis illi ut recedat ab iniquitatibus suis; ipse quidem in peccatis suis morietur, sanguinem autem ejus de manu tua exquiram. Si autem » dixeris, et ille contempserit, et non obedierit; ille in scele- » ribus suis morietur, tu autem animam tuam liberabis³. »

¹ Matth. xiii, 9. — ² Ezech. iii, 5, etc. — ³ Id. xxxiii, 8.

Dico vobis, libero animam meam. In magno enim sum, non periculo, sed exitio constitutus, si tacuero. Sed cum ego dixero, et implevero officium meum, vos jam attendite periculum vestrum. Quid autem volo? quid desidero? quid cupio? quare loquor? quare hic sedeo? quare vivo? nisi hac intentione, ut cum Christo simul vivamus? Cupiditas mea ista est, honor meus iste est, gloria mea ista est, gaudium meum hoc est, possessio mea ista est. Sed si non me audieritis, et tamen ego non tacuero, animam meam libero. Sed nolo salvus esse sine vobis.

III. Nolite ergo contemnere, fratres mei, peccata, in quibus forte consuetudinem jam fecistis. Omne enim peccatum consuetudine vilescit, et fit homini quasi nullum sit : obduruit, jam dolorem perdidit. Quod valde putre est, nec dolet : quod non dolet, non pro sano habendum, sed pro mortuo computandum est. Attendite quæ dicat Scriptura, et ibi videte quemadmodum vivere debeatis. Quis non contemnat ebriositatis peccatum? Abundat tale peccatum, et contemnitur. Jam cor ebriosum perdidit sensum, non habet dolorem, quia nec salutem. Quando aliquid pungitur et dolet, aut sanum est, aut est in illo spes aliqua sanitatis : quando autem tangitur, pungitur, vellicatur, nec dolet; pro mortuo habendum est, ac de corpore præcidendum. Sed aliquando nos parcimus, et non novimus nisi loqui : excommunicare, de Ecclesia projicere pigri sumus. Aliquando enim timemus, ne ipso flagello peior fiat qui cæditur. Et quamvis qui tales sunt, jam in anima mortui sint : tamen quia Medicus noster omnipotens est, non est desperandum de his; sed totis viribus supplicandum, ut aures cordis, quas clausas habere probantur, Dominus aperire dignetur. Sed nunquid ille parcat, nunquid silebit quem timere debemus? Audistis in ipso Psalmo, fratres mei, cum enumeraret pec-

cata peccatoris, ait : « Hæc fecisti, et tacui ¹. » Contra hoc dictum est, « Veniet et non silebit. » Præsentia sua non silebit. Excepto enim quod Dominus Christus significatur, quia siluit in iudicio, ut impleretur in illo etiam ea prophetia, quam paulo ante commemoravi, hoc excepto, modo Deus ipse per se ipsum Dominus Christus tacet. Ascendit enim in cœlum, et sedet ad dexteram Patris, inde venturus est iudicare vivos et mortuos : quoad ibi est, donec veniat tacet. Voces ejus in libris audimus, de ore ipsius non audimus. Audistis vocem ipsius de sanctis Scripturis isto loco : auditis cum vos ipsas commemoratis, et forte de his rebus inter vos sermocinamini.

IV. Qui vult audiri a Deo, Charissimi, prius audiat Deum. Nunquid audis illum, quando facis adulterium ; et latere te putas, quia homo te non videt ? Ille te videt, sed tacet. Quando furtum facis, captas oculos ejus cui furaris, et si eum latet, facis : si propterea non facis, quia times ne videaris, intus fecisti, in corde fecisti, fur teneris, et nihil tulisti : sed et tu, si opportunitas detur ad implendum malum factum tuum, furaris, et lætaris quia tacet. Audi ergo Psalmum : te admonuit, te quicumque es forte hic hodie stas, nocte aliquid fecisti, te admonuit, tibi dixit : « Hæc fecisti, et tacui. Suspiciatus » es iniquitatem, quod ero tibi similis ² ? » O homines, qui hæc verba, quæ dicturus sum, nec in ore habetis, nec in corde, felices estis. Nonne quotidie homines mala facientes, aut quos bene fecisse pœnitent, et pœnitentia perversa fundunt quod mulserunt ; nonne quotidie dicunt, et ista murmura inter se rodunt : Vere si Deo displicerent ista, permitteret illa fieri, aut illi qui ea faciunt felices essent in terra ? Videmus raptores, videmus infirmorum oppressores, videmus vicinorum expulsos, videmus vio-

¹ Psal. XLIX, 21. — ² Ibid.

lentos limitum invasores, videmus calumniatores ; et tamen potentes, divites, felices in hac terra. Si vere Deus ista videret, si ista curaret, parceret eis ? Addunt et hoc, quod pejus est, Non placent nisi mali. Contingat autem ut faciat bene aliquis, et sequatur forte aliqua tentatio, continuo ad manum habet, Non expedit bene facere : qui fecerit bene, nihil illi prodest. Parum est tibi quod male vis facere, et bene facientibus maledicis ? « Hæc fecisti, » inquit, et tacui. Suspiciatus es iniquitatem, quod ero » tibi similis. » Quid est, « quod ero tibi similis ? » Quia sic mihi placet malum, quomodo tibi : hoc es suspiciatus. Hoc dixisti in corde tuo : sed ego audivi, quando dixisti in corde tuo. Quod pejus est, in hæc verba progrediuntur, ut nec audiri timeant.

V. Ergo « Suspiciatus es inique, quod ero tibi similis. » Arguam te : » quomodo non putas, et quando non putas, « arguam te. » Sileo cum facis : sed non sileo cum judico. « Arguam te. » Quid tibi faciam, quando arguam te ? « Statuam te ante faciem tuam. » Modo enim quando male facis, putas quia bonus es, quia non vis te videre. Alios reprehendis, te non respicis ; alios accusas, de te non cogitas ; alios ponis ante oculos tuos, te ponis post dorsum tuum. Ego quando te arguo, contra facio : tollo te a dorso tuo, et pono te ante oculos tuos. Videbis te, et planges te ; et non erit jam tunc quomodo corrigas te. Contemnis ergo tempus misericordiæ, veniet tempus iudicii : quia tu in ecclesia mihi cantasti : « Misericordiam » et iudicium cantabo tibi, Domine ¹. » Ex ore nostro exit, et ubique ecclesiæ concrepant Christo : « Misericordiam et iudicium cantabo tibi, Domine. » Tempus est misericordiæ, ut corrigamur : nondum venit tempus iudicii. Locus est, spatium est : peccavimus, corrigamur.

¹ Psal. c, 1.

Nondum finita est via, nondum clausus est dies, nondum expiratum est; non desperetur, quod est pejus: quoniam propter ipsa peccata humana et tolerabilia, et tanto crebriora, quanto minora, constituit Deus in Ecclesia tempore misericordiae prærogandæ quotidianam medicinam, ut dicamus: « Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos » dimittimus debitoribus nostris¹: » ut his verbis lota facie ad altare accedamus, et his verbis lota facie corpore Christi et sanguine communicemus.

VI. Sed quod est gravius, ipsam medicinam sic homines contemnunt, ut non solum non dent veniam quando in illos peccatur, sed nec velint petere quando ipsi peccant. Intravit tentatio, subrepsit ira; tantum dominata est iracundia, quantum potuit, ut non solum tumultuaretur cor, sed et convicia et crimina vomeret lingua. Non vides quo te impulit? Non vides quo te præcipitavit? Tandem corrige, dic, Male feci, peccavi. Non enim morieris, si dixeris: crede, non mihi, sed Deo. Quid sum ego? Homo sum, par vester sum, carnem porto, infirmus sum: omnes credamus Deo. Attendite vobis. Ipse Dominus Christus ait, attendite vobis: « Si peccaverit frater tuus, corripe eum inter te et ipsum solum. Si te audierit, lucratus es fratrem tuum: si te non audierit, adhibe tecum duos » aut tres. In ore duorum aut trium testium stabit omne » verbum. Si nec ipsos audierit, refer ad Ecclesiam. Si » nec ipsam audierit, sit tibi tanquam Ethnicus et Publicanus². » Ethnicus Gentilis est; ille est, qui in Christum non credit. Si nec Ecclesiam audierit, mortuum computa. Sed ecce vivit, ecce intrat, ecce signat, ecce genu figit, ecce orat, ecce ad altare accedit. Sed sit tibi tanquam Ethnicus et Publicanus. Noli in illo attendere falsa signa: vivens mortuus est. Unde vivit? quomodo vivit?

¹ Matth. vi, 12. — ² Id. xviii, 15, etc.

Si dicam alicui in conspectu vestro, Tu hoc fecisti: respondebit postea, Quantum erat? Intus me moneret, intus mihi diceret, quia male feci, intus viderem peccatum meum: quare in populo arguit? Quid si feci, et non correxisti? Quid si feci, et adhuc perseveras? Quid si feci, et adhuc tibi bene fecisse videris in corde tuo? Quia tacet ille, justus es? Quia ille modo non vindicat, nihil male fecisti? Non times, « Arguam te? » Non times, « Consti- » tuam te ante faciem tuam? » non times?

VII. Sed longe est, inquis, iudicium. Primo quis tibi dixit, quia longe est dies iudicii? Numquid si longe est dies iudicii, longe est dies tuus? Unde scis quando est? Nonne multi sani dormierunt et obdurerunt? Nonne casus nostros nobiscum in hac carne portamus? Nonne fragiliores sumus, quam si vitrei essemus? Vitrum enim etsi fragile est, tamen servatum diu durat: et invenis calices ab avis et proavis, in quibus bibunt nepotes et pronepotes. Tanta fragilitas custodita est per annos. Nos autem homines, et sub tantis casibus quotidianis fragiles ambulamus; etsi casus ipsi repentini non acciderent, diu tamen vivere non valeremus. Vita humana tota brevis est, ab infantia usque ad decrepitam senectutem tota brevis est. Adam si adhuc viveret, et hodie moreretur, quid illi vitæ longitudo profuisset? Huc accedit, quia ipse dies, qui quasi naturaliter servit, morbo illecto incertus est. Quotidie moriuntur homines: et qui vivunt deducunt illos, exsequias celebrant, et vitam sibi promittunt. Nemo dicit, Corrigan me, ne cras hoc sim quod iste quem deduxi. Placent vobis verba, ego quaero facta. Nolite me contristare pravis moribus vestris: quia delectatio mea non est in hac vita, nisi vestra bona vita.

SERMO XVIII¹.

De eodem versu Psalmi (49.) *Deus manifestus
veniet etc.*

I. AD exhortandas mentes Charitatis Vestrae, pauca de praesenti Psalmo, quae donat Dominus, gratanter accipite. De Domino nostro Jesu Christo prophetatum est in isto Psalmo, ubi audivimus et cantavimus, « Deus manifestus » veniet, Deus noster, et non silebit². » Ipse enim Dominus Christus, Deus noster, Filius Dei, primo adventu venit occultus, secundo adventu veniet manifestus. Quando venit occultus, non innotuit nisi servis suis: quando veniet manifestus, innotescet bonis et malis. Quando venit occultus, venit judicandus: quando veniet manifestus, veniet judicaturus. Denique tunc cum judicaretur, siluit, et de silentio ejus Propheta praedixerat: « Sicut ovis ad » immolandum ductus est, et sicut agnus coram tondente, » sic non aperuit os suum³. » Sed « Deus noster manifestus veniet, Deus noster, et non silebit. » Non quomodo siluit, quando judicandus erat, ita silebit, quando judicaturus erit. Et nunc non silet, si sit qui audiat: sed dictum est, « Tunc non silebit, » quando vocem ejus agnoscent et qui modo contemnunt. Modo enim quando dicuntur praeccepta Dei, quibusdam in risum veniunt: et quoniam quod promisit Deus modo non ostenditur, et quod minatur modo non videtur, quod praecipit irridetur.

¹ Alias de Tempore 220. — ² Psal. XLIX, 3. — ³ Isaï. LIII, 7.

Modo enim felicitatem quae dicitur mundi hujus, habent et mali: infelicitatem quae dicitur mundi hujus, habent et boni. Attendunt homines qui credunt praesentia et non credunt futura, quoniam ista bona et mala praesentis saeculi promiscue habent boni et mali. Si divitias optant, vident habere divitias et pessimos homines et bonos homines: vident etiam, si exhorrent paupertatem et miseras hujus saeculi, laborare in his miseriis non solum bonos, sed etiam malos: et dicunt in corde suo, quia res humanas Deus nec respicit, nec regit, sed omnino in intimo quodam mundi hujus fundo dimisit nos casibus volvi, nec aliquam providentiam exhibet nobis. Ac per hoc fit in illis contemptus praeccepti, quia non vident manifestationem judicii.

II. Verumtamen etiam modo debet quisque attendere, quia quando vult Deus, respicit et judicat; et ad horam non differt: quando autem vult, differt. Et unde hoc? Quia si nunquam in praesenti judicaret, non esse Deus crederetur: si omnia in praesenti judicaret, nihil judicio reservaret. Ad hoc enim multa servantur judicio, et quaedam in praesentia judicantur, ut illi qui differuntur, timeant, et convertantur. Non enim amat Deus damnare, sed salvare: et ideo patiens est in malos, ut de malis faciat bonos. Sed dicit Apostolus, quia revelabitur ira Dei super omnem impietatem¹, et reddet Deus unicuique secundum opera sua². Admonet autem et corripit hominem contemnentem: et dicit: « An divitias bonitatis et longanimitatis ejus » contemnis³? » Quia bonus est in te, quia longanimis est in te, quia patiens est in te, quia differt te et non aufert te, contemnis, et omnino nullum judicium Dei putas: « ignorans quia patientia Dei ad poenitentiam te adducit? » Tu autem secundum duritiam cordis tui thesaurizas tibi

¹ Rom. 1, 18. — ² Id. II, 6. — ³ Ibid. 4.

» iram in die iræ et revelationis justi iudicii Dei, qui red-
» det unicuique secundum opera sua. »

III. Quidquid ergo homo facit modo, in thesaurum mittit, sed nescit quid colligat : quomodo divites, qui in thesaurum terræ mittunt, quasi sciunt quid colligunt, sed nesciunt cui colligunt. Quis enim possideat divitias eorum post mortem ipsorum, prorsus ignorant : et aliquando divitiæ eorum ad inimicos eorum perveniunt¹. Et ideo se quisque fraudat nolens manducare, ut ditescat, ut alius de laboribus ejus fluat et luxurietur et dissolvatur. Quomodo ergo colligunt quidem scientes, sed cui colligant, nesciunt : sic contra in thesaurum cœlestem boni quid colligant sciunt, mali quid colligant nesciunt. Bonus enim ponit in thesauro cœlesti omnia opera misericordiæ, quæ fecit circa homines quibus subvenit; et scit quoniam fidelis est custos, qui illi servat omnia quæ reponit. Et non ea videt, sed de thesauro suo certus est, quia neque aliquid a fure subripitur, neque ab hoste invaditur, neque ab inimico et improbo et potente quasi e victo tollitur : sed semper manebit, quia a Domino potentissimo custoditur. Si enim pecunias homines fideli servo commendant, et securi sunt; misericordias suas commendant potenti Domino, et solliciti sunt? Noverunt ergo, quia quidquid reponunt, totum ibi salvum est : qui fideles sunt, potentiæ Domini sui fidem jungunt. Credunt enim quia servat, et inveniunt quod servat. Nam et homines qui pecuniam colligunt, nunquid vident arcam ipsam, aut in arcam pecuniam semper colligunt et mittunt, aut infodiunt et servant? Non vident : et tamen quasi conscientia eorum scit, quia ibi est in loco illo ubi posuerunt. Et forte jam fur tulit, et vanus gaudet qui inaniter reservavit. In thesauro autem cœlesti si quid posuerimus, et de Domini custodia securi

¹ Florus ad Rom. 1.

sumus, et omnino furem nullum patimur, nec damnum aliquod sustinemus. Mali vero et ipsi mittunt in thesaurum omnia mala opera sua, et servat illis Deus. Hoc est quod dixit Apostolus, Thesaurizas tibi iram in die iræ justi iudicii Dei.

IV. Sed quoniam servatur quidquid mali faciunt, et nesciunt : ubi venerit Deus noster manifestus, et non silebit; convocabit ad se omnes gentes, sicut dicit in Evangelio, et separabit quosdam ponens ad dexteram, quosdam ad sinistram¹ : et incipiet jam tractare thesauros utrorumque, quid quisque posuit ut inveniatur. « Venite, inquit, benedicti Patris mei, ad eos qui sunt » ad dexteram, percipite regnum, quod vobis paratum » est ab initio mundi². » Regnum cœlorum, regnum sempiternum, societatem cum Angelis, æternam vitam, ubi nullus oritur, neque moritur, hoc percipite. Quando enim opera vestra in thesaurum mittebatis, regnum cœlorum emebatis. « Percipite regnum, quod vobis paratum est ab initio mundi. » Etiam ostendit illis thesauros suos : « Esurivi, et dedistis mihi manducare; sitivi, et potastis me; nudus fui, et vestistis me; hospes fui, et adduxistis me; in carcere fui, et venistis ad me; æger fui, et visitastis me. Et respondent illi, Domine, quando te » vidimus in his necessitatibus constitutum, et ministravimus tibi? » Et ille : « Quando uni ex minimis meis fecistis, » mihi fecistis. » Quia ergo quando uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis, percipite quod misistis, possidete quod emistis. Mihi enim Servatori ideo credidistis. Deinde convertet se ad illos qui sunt a sinistris, et ostendet illis thesauros suos inanes operis boni : « Ite, inquit, in » ignem æternum, qui paratus est diabolo et angelis ejus.

¹ Matth. xxv, 32. — ² Ibid. 34, etc.

» Esurivi, et non dedistis mihi manducare. » Aut si aliquid invenistis in thesauro isto, aut aliquid misistis, cogitate, et reddetur vobis. Sed nunquam te, inquit ipsi, vidimus esurientem. Et ille : « Quando uni ex minimis » meis non fecistis, nec mihi fecistis. » Forte enim ideo mihi non faciebatis, quia me in terra ambulare non videbatis? Tam mali estis, ut si videretis, sicut Judæi crucifigeretis. Hodie enim mali homines, qui conantur, si fieri posset, non esse ecclesias ubi illis prædicentur præcepta Dei, nonne et ipsum Christum occiderent, si in terra viventem invenirent? Sed audebunt dicere, quasi illi qui nesciat cogitationes hominum : Domine, quando te vidimus esurientem? Et ille, Quando uni ex minimis meis non fecistis, nec mihi fecistis. Minimos meos egentes posueram vobis in terra : ego tanquam caput, dicet, in cælo sedebam ad dexteram Patris, sed membra mea in terra laborabant, membra mea in terra egebant ; membris meis daretis, et ad caput perveniret quod daretis. Et sciretis quia minimos meos egentes quando vobis in terra posui, laturarios vobis institui, qui opera vestra in thesaurum meum portarent : nihil in eorum manibus posuistis, propterea apud me nihil invenistis.

V. Tunc ergo non silebit, sed apparebit : ideo dictum est, « Non silebit. » Modo autem dicit illud Lector de codice, et contemnitur : dicit illud de ore suo tractator aut disputator Episcopus, et irridetur. Numquid sic irrideri habet, quando ab ipso iudice potentissimo dicitur? « Unusquisque recipiet quod fecit, bonum sive malum¹. » Tunc dicturi sunt homines sera et infructuosa pœnitentia : O si possemus iterum vivere, et quod contempsimus audire et facere. Tunc dicent illi, quos ex adverso constituunt

¹ 2 Cor. v, 10.

iniquitates eorum, sicut dicitur in libro Sapientiæ : « Quid » nobis profuit superbia, et divitiarum jactantia quid » contulit nobis? Transierunt omnia sicut umbra¹. » Videtis quia pœnitebit eos : sed ista pœnitentia cruciabilis, non sanabilis. Vis habere utilem pœnitentiam? Modo habe. Si enim modo habueris, corrigeris : cum correctus fueris, fundetur ille thesaurus tuus, ubi colligebantur mala opera tua, et implebitur alius thesaurus tuus, ubi bona opera tua colligantur. Sed forte conversus ad Deum, statim morieris, opera tua nulla forte invenientur in illo thesauro? Plane ibi invenies opera tua, quia scriptum est : « Pax in » terra hominibus bonæ voluntatis². » Deus non annotat facultatem, sed coronat voluntatem. Scit quia voluisti, et non potuisti ; sic te annotat, quasi feceris quod voluisti. Ergo opus est ut convertaris, ne differendo subito moriaris, et omnino nihil inveniatur quod in præsentem habeas, et in futuro possideas. Conversi ad Dominum etc.

¹ Sap. v, 8. — ² Luc. ii, 14.